

Adéla Jaworek
Hana Pinknerová

Léto
ve starém domě

Léto ve starém domě

Adéla Jaworek
Hana Pinknerová

Léto
ve starém domě

karmelitánské
nakladatelství

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Jaworek, Adéla, 1996-

Léto ve starém domě / Adéla Jaworek, Hana Pinknerová. – V Praze :

Karmelitánské nakladatelství, 2025. – 183 stran

Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s.r.o.

ISBN 978-80-7566-550-8 (brožováno)

* 821.162.3-32 * (0:82-32)

– české povídky

821.162.3-3 - Česká próza [25]

*Automatizovaná analýza textů nebo dat
ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU
je bez souhlasu nositele práv zakázána*

© KatMedia, s. r. o., Praha, 2025

ISBN 978-80-7566-550-8

První den prázdnin

Alice ležela v posteli, roletami prosvítalo světlo, za pootevřenými okny slyšela cvrlikání ptáčků. Sotva se vzbudila, hned ji napadlo, že dnes na ni čeká něco příjemného, jen si nemohla honem vzpomenout, co to je. No ovšem! Dnes je přece první den prázdnin! Usmála se a slastně se v posteli protáhla. Vzápětí ji dostihla myšlenka, že jí se prázdniny už netýkají, protože ona musí i tak do práce, což jí na moment zchladilo náladu, ale opravdu jen na moment. Těšilo ji to za její děti, které si léto hodlají užít naplno a ona s nimi. Na oslavu prázdnin si snad i trochu přispím, rozhodla se Alice a schoulila se na bok do klubíčka a zavřela oči. Jenže v tu chvíli uslyšela štěkot v nepříjemně vysoké frekvenci. Alice se otráveně posadila na posteli – tak dnes si nepospí. Pravidelný ranní štěkot psa od sousedů, kteří se nastěhovali do bytu nad nimi, trval někdy i hodinu, jak se pejsek nedokázal vyrovnat s odchodem svých páníčků do

práce. A šance při takovém zvuku znovu usnout byla minimální. Alice našťavaně vstala z postele, přehodila přes sebe lehký župánek a šla do koupelny. Při čištění zubů uvažovala o nových sousedech v patře nad nimi. Alici nebyli moc sympatičtí. Když se potkali na chodbě, tak se sotva zmohli na pozdrav, ale hlavně dávali příliš velkou svobodu svému pejskovi. Ten byl sice přátelštější než jeho majitelé, ale zato dělal loužičky na domovní chodbě. Občas ho venčili i na malé zahrádce ve vnitrobloku, kde vesele skákal do záhonů květin a nechával tam po sobě hromádky. Alici to šťvalo natolik, že se dokonce odhodlala vyvěsit na nástěнку na chodbě domovní pravidla, kde se venčení zvířat na zahrádce jasně zakazovalo. Mladý pár to ovšem úspěšně ignoroval. A aby toho nebylo málo, pojmenovali svého psa Tofu. Alici jejich věčné pokřikování na pejska „Tofu, k noze! Tofu, nesmíš!“ nesmírně iritovalo.

Ostatní sousedské vztahy však zůstaly vřelé a o to přátelštější, že byly obohaceny o společně prožité Vánoce. Sousedské setkávání se však z domovní chodby a obývacích pokojů přesunulo na balkony a zahrádku ve vnitrobloku. Paní Novotná chodila pravidelně obcházet zahrádku, zalévat záhon růží a povykládat si s Alicí.

Děti řádily na trampolíně, hrály dlouhé hlučné hry a pořádaly závody. Zpovzdálí svého balkonu to vše sledoval i pan Dudek, který chodil několikrát denně kouřit. Od Vánoc se osmělil a občas s cigaretkou zašel posedět i na zahradní lavičku. Na zahradě se samozřejmě kouřit nesmělo, ale nikdo neměl odvahu to panu Dudkovi říct.

Alice se snažila rozčesat si vlasy a zoufala si, jak je má nemožně přeleželé. Záviděla ženám, které měly dokonalý účes, jakmile vstaly z postele, to Alice rozhodně neměla. Její blondáté mikádo potřebovalo pravidelně mýt, foukat a přečesávat. A že by se po ránu nemusela ani učesat? To opravdu nehrozilo. Jakmile provedla ranní hygienu, rozhodla se ještě chvíli zůstat v pohodlném letním župánu, uvařit si kávu a jít na balkon kochat se letní atmosférou.

Alice otevřela balkonové dveře s výhledem do rozkvetlé zahrady, opřela se o zábradlí a na chvíli zavřela oči. Zhluboka se nadechla, milovala ten teplý vzduch prosycený vůní růží a levandule. Znovu se jí vracela dobrá nálada. Zahrada nebyla velká, byl to spíš malý zelený plácek bujně zarostlý zelení, květinami, pár stromy a keři, s několika vyvýšenými záhony, lavičkami a ohništěm, obklopený

blokem domů. Když jste dobře zaostřili, mohli jste vidět v protějším domě až do pokojů. Přesto si Alice užívala pocit soukromí, na zahradu se nikdo cizí z ulice nedostal, přístup měli pouze obyvatelé domu.

Alice léto na balkoně i zahradě milovala. Celý svůj balkon osázela květinami, pravidelně zalévala zahradu, pečovala o rostliny, pěstovala ve vyvýšených záhonech salát, jahody a bylinky. Když dozrály meruňky, přesvědčila svého muže Karla, aby je očesal, ještě než všechny popadají, a porozdával je sousedům.

Její děti občas v uměleckém záchvatu nacvičily nějaké vystoupení – pětiletá Hedvička většinou tančila jako víla a osmiletý Bruno předváděl nejrůznější sportovní výkony, od salt na trampolíně až po dlouhé balancování s míčem. Rády pak svolávaly všechny sousedy, kteří byli ochotni přijít, a své umění jim předváděly. Chyběl jim ještě dospělácký ostych a i sebekritika, takže vystoupení bývala často zábavná a roztomilá, i když ne vždy úplně dokonalá.

Na balkon se přišourala malá Hedvička, mžourala do sluníčka a vypadala lehce zmateně. Alice popřála své princezně dobré ráno, nalila jí sklenici mléka a jala se česat její nepoddajné vlásky. Hedvička

byla blondatá po mamince. Postupně se z baculatého děťátka stávala drobná útlá předškolačka, což bylo Alici trošinku líto. Povídal si, co je tohle léto čeká a na co se těší.

„Já se těším, jak budeme chodit na bazén a vyzkouším tam své nové plavky,“ zasnila se Hedvička. „A taky na taneční tábor!“

„To bude jistě prima, určitě se naučíš spoustu krásných tanečků. A taky pojedete na týden k babičce, abych mohla chodit do práce a potom měla volno chodit s vámi na bazén,“ doplnila ji Alice.

„Sonja s Anjou taky pojedou v létě k babičce? Prý tam, kde ona bydlí, tak se nebojuje. Tak to by ji mohly jet navštívit, ne?“

Alici píchlo u srdce, Sonja a Anja byly od dubna jejich nové malé sousedky, které se svou maminkou Bogdanou utekly před válkou na Ukrajině. Starší Sonja chodila dokonce s Brunem do třídy a vypadalo to, že si i přes jazykovou bariéru vcelku rozumějí. Zato Bogdana vypadala velmi nepřístupně. Z počátku jejich pobytu v domě se tvářila ustaraně. Stres a únava z posledních měsíců poznamenaných válkou se jí vepsaly do tváře. Až po pár týdnech začala na chodbě odpovídat na pozdrav a občas k němu přidala i drobný úsměv.

Alicina pečovatelská povaha hned vzplála, a když se rodinka nastěhovala, pokoušela se jim nabízet všelijakou pomoc – od kuchyňského nádobí přes oblečení, ze kterého její dcera Hedvička už vyrostla, až po doučování. Bogdana však veškerou pomoc celkem rázně odmítala, a tak Alice brzo ztratila chuť něco dál nabízet. Pak se na domovní chodbě už jen zdravily.

„Nemyslím si, že holčičky pojedou na prázdniny za babičkou, i když je jejich babička určitě v bezpečí. Je to přece jen hodně dlouhá cesta. A sama víš, jak je v létě cestování náročné, může se ti udělat špatně, je ti horko...“ snažila se Alice odvést trochu pozornost.

„To je fakt, jednou jsem v autě i blinkala. Strašně to tam smrdělo benzínem,“ vzpomněla si Hedvička. Dalo se snadno pochopit, že její sousedky nebudou cestovat takovou dálku za babičkou.

„Bruno říkal, že pozve Sonju na svou oslavu narozenin,“ nahlásila holčička mamince.

„Opravdu? To jsem zvědavá, kolik lidí si ještě navymýšlí,“ povzdechla si Alice. V létě má Bruno deváté narozeniny a jeho velkým přáním bylo uspořádat oslavu pro kamarády. Pro Alici to byl úkol, na který se moc netěšila. Vždycky se velkým dětským oslavám vyhýbala. Nelíbilo se jí, jak

se maminky snaží trumfovat, aby právě ta jejich byla nejlepší oslava na světě, až zacházely do extrémů. Hedvička už absolvovala tolik oslav v duchu Ledového království, kde byl nařízen „dresscode“ modrobílé šaty, že to pomalu považovala za normální narozeninové oblečení. Nechápala, že na dědečkovu oslavu si kostým princezny Elsy brát nemusí. Alice měla strach, že bude Brunova oslava příliš obyčejná a že na ni ostatní matky budou shlížet spatra. Navíc pravděpodobně přijde hodně cizích dětí s doprovodem, což byla pro stydlivou Alici mučivá představa.

„Víš co, běž už vzbudit bráchu, já nachystám snídani a půjdem na zahradu, než tam bude vedro, jo?“ uzavřela rozmluvu Alice a něžným gestem pobídla Hedvičku k činnosti. Ta vběhla se škodolibou radostí do pokojíčku, protože může bráchu budit a on ji nemůže poslat pryč, protože to přece maminka říkala!

Tour de France v béžovém ušáku a puntíkatých šatech

Bylo právě poledne, slunce pálilo a vzduch byl těžký. Paní Novotná zvolna kráčela zahrádkou, chtěla si natrhat čerstvou pažitku. I když bylo parné léto, paní Edita stále vařila polévky. Mnohokrát se zamýšlela, jestli je to dobrý nápad do už tak přehřátého těla lít ještě horkou polévku, ale stále se držela pořekadla své maminky – *polévka je grunt, maso špunt*. Pomalu procházela kolem záhonků, občas zkontrolovala, jestli nejsou na růžích mšice, nebo se zastavila pod meruňkou, aby ověřila, zda má už zralé plody. Užívala si dotyku horkých slunečních paprsků, až se jí z toho horka lehce točila hlava a byla jako omámená. Došla k vyvýšenému záhonku s bylinkami a vděčně pomyslela na souseda Karla, který záhonky vyrobil, aby se nemusela shýbat až k zemi, když si chce pažitku natrhat. Měla pocit, že dnes by se

z takového shýbnutí už asi nenarovnála. Ve svých sedmdesáti letech byla sice ještě dost ohebná, a i přes svoji vysokou statnou postavu se dokázala pohybovat půvabně jako víla. Jen ten tlak s ní trochu s přibývajícím věkem cvičil. Z příjemné malátnosti ji vytrhl upřený pohled postaršího souseda Alberta Dudka, který pokušoval na lavičce ve stínu altánku. Využil toho, že v poledne nechodí na zahradu žádné děti, a on může v klidu kouřit. Teď neměl alespoň provinilý pocit, že dětem kazí zdraví. Pozoroval paní Editu, užíval si, že si ho nevšímá, a kochal se jejími na svůj věk stále ladnými pohyby. Pohybovala se trochu jako ve zpomaleném filmu, nebo jako princezna, která se prochází po své zámecké zahradě a tu přivoní k růži, tu si utrhne ovoce. Edita měla vznosnou chůzi a vznešenosti jí neubírala ani zástěra kolem pasu.

Albert si odkašlal a pozdravil.

„To máme ale dneska horko,“ podotkl.

„Ano, to máme,“ odpověděla Edita rozpačitě. Nedokázala se honem vzpamatovat z toho, že přítomnost souseda nepozorovala dřív.

„Budu dneska muset zalít zahrádku, už dlouho nepršelo,“ řekla, aby řeč nestála.

„Já v tom vedru taky dlouho nebudu. Šel jsem jen zjistit, jestli je venku

skutečně takové horko, jak to vypadá z okna. Za chvíli začne v televizi Tour de France, tak se půjdu dívat," vysvětloval Albert.

„Aha, to zní zajímavě. Jak se daří v závodě našemu týmu?“ zeptala se Edita ve snaze zakrýt své rozpaky. Nervózně si pročechrávala vlasy, které se jí v horku lepily k čelu, což nesnášela.

„My momentálně žádné cyklisty v závodě nemáme, ale dřív jezdil za reprezentaci můj bratranec,“ prohlásil Albert hrdě. „To bývaly časy! Teď je na špici Slovinec Pogačar.“

„Vidíte, to by jeden neřekl,“ zakroutila nevěřícně hlavou Edita. „Já jsem cyklistiku nikdy příliš nesledovala, ale určitě to musí být velmi poutavé. Nikdo mi nikdy nevysvětlil pravidla závodu, takže i když jsem to párkrát v televizi zahlédla, neměla jsem z toho ten pravý požitek.“

„Jestli vás to zajímá, tak klidně odpoledne přijďte ke mně, můžete se dívat se mnou a já vám pravidla vysvětlím,“ navrhl Albert, zaskočen smělostí vlastního návrhu.

Edita byla překvapená, ale příliš slušně vychovaná, než aby takovou laskavost odmítla, a tak horlivě přikývla, že by to bylo skvělé, kdyby jí konečně někdo vysvětlil pravidla.

Ze zahrádky odcházeli společně s tím, že za hodinku se potkají u Alberta v bytě u kávy a sledování svátku cyklistiky.

Edita byla zvědavá, jak to bude ve staromládeneckém bytě vypadat. Sousedé bydleli hned v patrech pod sebou, takže Editě stačilo pouze vyjít jedny schody a zazvonit u protějších dveří. Albert sám nevypadal nijak atraktivně, táhlo mu na šestašedesátý rok života, byl malý a podsaditý, takový úplně obyčejný průměrný důchodce. Takže si Edita nedělala velké naděje, že by jeho byt mohl být zajímavější než jeho majitel. Albert ji uvedl nejprve do tmavé předsíně, ze které se vcházelo do všech pokojů v bytě. Do obývacího pokoje se draly sluneční paprsky a ozařovaly ošuntělou pohovku, přikrytou zelenou dekou, starý konferenční stolek se značně zvlněnou vrchní deskou a velkou zaprášenou obrazovku. Ta byla asi nejmodernější věcí v celé místnosti. Albert přitáhl z ložnice béžový ušák, do kterého se Edita posadila a koutkem oka zahlédla pár fotografií ve zlatých rámečcích rozmístěných různě po pokoji.

Albert byl rozpačitý, že nemá nic ke kávě, a Edita se ošívala, jelikož jí bylo hloupé vzít si ke sledování závodu pletení, nebyla totiž zvyklá u televize jen tak sedět a nic nedělat. Navíc tři hodi-

ny. S překvapením zjistila, že i když se chvílemi nudila, závěr etapy byl i pro ni napínavý a Albert opravdu uměl dobře odpovídat na všechny její možná až hloupé dotazy. A Albert si uvědomil starou otřepanou pravdu, že sledování sportu je vždy zábavnější s někým než sám, i když paní Edita nebyla očividně sportovní nadšenec. Neměla však štiplavé poznámky, uměla i mlčet (což jeho bývalá žena nikdy) a sledovala závod s takovým zaujetím, jaké by u starší dámy nečekal.

Po skončení Albert nadhodil: „Zítřka se pojede etapa z Belgie do Francie, budou záběry na krásnou krajinu, nechcete přijít?“ Snažil se nalákat sousedku na to, co za celé odpoledne komentovala nejvíc.

Edita byla překvapená, chvíli přemýšlela, co všechno užitečného by mohla zítra odpoledne podniknout místo sledování televize. Ale po chvíli si uvědomila, že odpoledne stejně často prospí, nebo si jen tak něco čte, jelikož je příliš horko na jinou užitečnou činnost.

„Proč ne? Jistě to bude velmi poutavé i zítra. A donesu nám ke kávě zmrzlinu. Máte rád vanilkovou?“

Sledování závodu s jednadvaceti etapami a pouze dvěma volnými dny pro závodníky se stalo pravidelným denním programem sousedů, na který se oba tě-

šili. Čím déle Edita závody sledovala, tím víc ji to bavilo, a čím častěji seděla u Alberta v křesle, tím méně jemu přítomnost cizí osoby vadila. Baval ji nepředvídatelný průběh s různými zvraty a nečekanými vítězstvími. Nebylo to ani tak náročné na pozornost, aby u toho nemohla plést, jako například u hokeje, který občas sledovala, protože to považovala za národní povinnost. Nevadilo, že s Albertem každý fandili jinému závodníkovi. On fandil suverénnímu Slovinci Pogačarovi, který byl přes svůj mladý věk jasným favoritem. Ona dávala přednost překvapivému objevu, Dánu Vingegaardovi, který vždy v závěru etapy dokázal překvapit svou rychlostí a neúnavným tempem. Občas si dokonce oblékla puntíkaté šaty, aby vyjádřila podporu svému favoritovi v jeho úsilí získat puntíkový dres jako nejlepší vrchař.